

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 27.5.2020
COM(2020) 442 final

ANNEX

BILAGA

till

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
EUROPEISKA RÅDET, RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA
KOMMITTÉN SAMT REGIONKOMMITTÉN**

EU-budgeten som motor i den europeiska återhämtningsplanen

FACILITETEN FÖR ÅTERHÄMTNING OCH RESILIENS

Mål: Stöd för investeringar och reformer som ska göra EU:s ekonomier mer resilienta och främja en hållbar tillväxt

Mekanism: Bidrag och lån

Krisbehov och förväntade konsekvenser

- Covid-19-krisen får allvarliga konsekvenser för alla EU:s medlemsstater. Effekterna och konsekvenserna kommer dock att skilja sig åt mellan staterna. Målet för faciliteten för återhämtning och resiliens ska vara att förbättra resiliensen hos medlemsstaternas ekonomier, mildra krisens ekonomiska och sociala påverkan och stödja återhämtningen. Samtidigt ska den gröna och den digitala omställningen främjas för att förhindra att krisen undergräver konvergensen mellan medlemsstaterna.
- Covid-19-krisens påverkan på kort sikt beror i högsta grad på hur länge isoleringsåtgärderna gäller och hur stränga de är, men också på produktiviteten och de ekonomisk-politiska åtgärder som vidtas för att dämpa de omedelbara effekterna. Krisens konsekvenser på medellång till lång sikt kommer att bero på hur snabbt medlemsstaternas ekonomier återhämtar sig från krisen, vilket i sin tur beror på ekonomiernas resiliens och förmågan att vidta lämpliga åtgärder. Med tanke på staternas olika finansiella utgångslägen, markant olika infektionstal och graden av hot mot folkhälsan finns det en verklig risk för att covid-19-krisen ytterligare kan öka skillnaderna i EU. Detta skulle vara mycket kostsamt ekonomiskt, socialt och politiskt och, om det inte åtgärdas, ohållbart.
- Faciliteten för återhämtning och resiliens kommer att erbjuda storskaligt ekonomiskt stöd till investeringar och reformer, bland annat inom den gröna och den digitala omställningen, som ska göra ekonomierna mer resilienta och bättre förberedda för framtiden. Den ska hjälpa medlemsstaterna att ta itu med de utmaningar de står inför, på ett ännu mer kritiskt sätt i krisens efterdyningar. Framför allt ska den säkerställa att dessa investeringar och reformer inriktas på utmaningar och investeringsbehov i samband med den gröna och den digitala omställningen, så att det verkligen blir en hållbar återhämtning. Faciliteten kommer därmed att motverka möjliga tendenser att mer långsiktiga investeringar i den gröna och den digitala omställningen i ekonomierna åsidosätts i efterdyningarna av krisen. Faciliteten kommer att åtföljas av ett erbjudande om betydande tekniskt stöd.

Genomförande

- Faciliteten kommer att ha betydande genomslagskraft och kommer att bli ett viktigt program i NextGenerationEU som en del i den omarbetade fleråriga budgetramen. Den kommer att ge både bidrag och lån för att finansiera investerings- och reformbehov.
- Faciliteten för återhämtning och resiliens ska förankras i den europeiska planeringsterminen. Medlemsstaterna förväntas lämna in nationella återhämtnings- och resiliensplaner som en del av sina nationella reformprogram. Planerna ska innehålla en

investerings- och reformagenda för de närmaste åren och de investerings- och reformpaket som ska finansieras med hjälp av faciliteten. Kommissionen kommer att bedöma planerna på grundval av deras inverkan på medlemsstaternas konkurrenskraftiga hållbarhet, ekonomiska och sociala resiliens, hållbara tillväxt och den gröna och den digitala omställningen.

- Tilldelningen av medel ska ge uttryck för instrumentets mål: att underlätta en varaktig återhämtning, förbättra EU-ekonomiernas resiliens och minska de ekonomiska skillnaderna mellan medlemsstaterna. Det kommer inte att krävas någon nationell medfinansiering.

Komplementaritet med EU:s politik och nationell politik

- Faciliteten kommer att bli en del av den europeiska planeringsterminen. Investeringar som läggs fram under faciliteten för återhämtning och resiliens kommer att vara i linje med unionens långsiktiga strategier, särskilt den europeiska gröna given och den digitala omställningen, med medlemsstaternas nationella energi- och klimatplaner och med planerna enligt en rättvis omställning när så är relevant.
- Faciliteten kommer att komplettera återhämtningsstöd för sammanhållning (React-EU), som ska inriktas på reparationsåtgärder på kort sikt i fråga om arbetsmarknad, hälso- och sjukvård och små och medelstora företag (likviditets- och solvensstöd) samt nödvändiga investeringar i den gröna och den digitala omställningen för att ge omedelbart och direkt stöd till medlemsstaternas ekonomier. Faciliteten för återhämtning och resiliens ska stödja investeringar och reformer som får en varaktig effekt på medlemsstaternas produktivitet och resiliens.
- Medlemsstaterna ska i sina nationella återhämtnings- och resiliensplaner ange befintlig eller planerad finansiering inom andra unionsinitiativ och hur de ska säkerställa att dessa investeringar kompletterar varandra. Vid beslut om att tillhandahålla ekonomiskt stöd till en medlemsstat inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens kommer man att beakta åtgärder som finansieras genom andra unionsfonder och -program, för att på så sätt undvika dubbelfinansiering. Slutligen kommer investeringar och reformer som får ekonomiskt bidrag inom ramen för faciliteten för återhämtning och resiliens att fastställas i den europeiska planeringsterminen. På så sätt kan man säkerställa additionalitet och underlätta övervakningen av genomförandet.

Ekonomiska aspekter

Finansieringsramen för faciliteten för återhämtning och resiliens som mobiliseras av NextGenerationEU kommer att vara 560 miljarder euro varav 310 miljarder euro i bidrag och 250 miljarder euro i lån.

ÅTERHÄMTNINGSSTÖD FÖR SAMMANHÅLLNING OCH EUROPAS TERRITORIER (REACT-EU)

Mål: Investering i krisreparationsåtgärder på kort sikt

Mekanism: Främst bidrag

Krisbehov och förväntade konsekvenser

- Sammanhållningspolitiken kommer att vara avgörande för en välavvägd återhämtning och för att undvika att asymmetrier och skillnader mellan och inom medlemsstater ökar. Den ska ge stöd till de medlemsstater och regioner som drabbats hårdast av covid-19-pandemin. Det nya initiativet React-EU har som mål att öka stödet till medlemsstaterna, överbrygga klyftan mellan de första åtgärderna och den långsiktiga återhämtningen.
- React-EU ska erbjuda ytterligare finansiering för de viktigaste sektorerna som stöder de krisreparationsåtgärder som kommer att krävas som grund för en grön, digital och resilient återhämtning.
- Detta omfattar investeringar för att reparera arbetsmarknaden, bland annat genom sysselsättningssubventioner, system för korttidsarbete och åtgärder mot ungdomsarbetslöshet, stöd till hälso- och sjukvårdssystem och tillhandahållande av nödvändigt likviditetsstöd för rörelsekapital för små och medelstora företag. Sådant stöd kommer att bli tillgängligt i alla ekonomiska sektorer, inbegripet turist- och kultursektorerna som drabbats i hög grad. Eftersom dessa sektorer utgör en särskilt stor del i vissa EU-ekonomier som drabbats hårdast av covid-19-krisen, kan React-EU också motverka tendenserna till ökade skillnader i unionen.
- Detta extra stöd kan också användas för att investera i den europeiska gröna given och den digitala omställningen som en del av krisreparationsåtgärderna, för att öka de betydande investeringarna på dessa områden som redan görs och planeras genom sammanhållningsprogram.
- Covid-19-utbrottet får också allvarliga konsekvenser för de mest utsatta i vårt samhälle. En del av de ytterligare medlen kan därför också användas för att stödja människor som drabbats av livsmedelsfattigdom och materiell fattigdom.

Genomförande

- De sammanhållningspolitiska programmen för 2014–2020 är i full gång. De är anpassningsbara och flexibla, särskilt efter de ändringar som gjorts som en del i investeringsinitiativet mot effekter av coronaviruset. De kommer att fortsätta att stödja kostnaderna för stödberättigade projekt fram till slutet av 2023.
- Under React-EU kommer de nuvarande sammanhållningsprogrammen att få ytterligare stöd för nödvändiga krisreparationsåtgärder under 2020, 2021 och 2022. De ytterligare åtagandena kommer att genomföras genom programändringar eller ett nytt särskilt program som läggs fram av medlemsstaterna och antas av kommissionen.

- De ytterligare medlen kommer att tilldelas utifrån hur allvarliga krisens ekonomiska och sociala konsekvenser är i medlemsstaterna och dessas relativa välbefinnande. Den ytterligare flexibilitet som investeringsinitiativet mot effekter av coronaviruset har gett kommer att finnas kvar. Det omfattar förenklade förfaranden, möjligheter att överföra medel mellan fonder och regionkategorier och en uppmjukning av reglerna om medfinansiering, vilket möjliggör finansiering helt från EU:s budget.

Komplementaritet med EU:s politik och nationell politik

- React-EU kommer att komplettera faciliteten för återhämtning och resiliens och befintligt sammanhållningspolitiskt stöd. Det ska inriktas på reparationsåtgärder på kort sikt i fråga om arbetsmarknad, hälso- och sjukvård och små och medelstora företag (likviditetsstöd för rörelsekapital) samt nödvändiga investeringar i den gröna och den digitala omställningen för att ge omedelbart och direkt stöd till medlemsstaternas ekonomier, medan faciliteten för återhämtning och resiliens ska stödja investeringar och reformer som får en varaktig effekt på medlemsstaternas produktivitet och resiliens.
- React-EU ska också komplettera förslagen till de kommande sammanhållningspolitiska programmen 2021–2027. De här förslagen håller på att anpassas för att ge ökat stöd till investeringar på områden som de nationella sjukvårdssystemens resiliens, till sektorer som turism och kultur, till sysselsättningsåtgärder för ungdomar och till utbildning, kompetens och åtgärder för att bekämpa barnfattigdom. De kommer också att säkerställa lämpligt stöd till små och medelstora företag. De ska ge mer flexibilitet för överföringar mellan fonder och för att införa nya bestämmelser för snabba insatser i nödsituationer. En granskning av de nationella sammanhållningsanslagen för 2024 kommer att säkerställa lämpligt ytterligare stöd till de medlemsstater och regioner behöver det mest, utifrån den senaste tillgängliga nationella och regionala statistiken.

Ekonomiska aspekter

- Medlen för React-EU kommer att bli 55 miljarder euro att fördelas under 2020, 2021 och 2022.

InvestEU (INKLUSIVE EN FACILITET FÖR STRATEGISKA INVESTERINGAR)

Mål: Mobilisera investeringar för att stödja återhämtningen och den långsiktiga tillväxten, bland annat en ny facilitet som ska främja investeringar i strategiska europeiska värdekedjor

Mekanism: Tillhandahållande av budgetgarantier

Krisbehov och förväntade konsekvenser

- Programmet InvestEU är unikt avpassat för att tillhandahålla nödfinansiering och stödja unionens politik i återhämtningen från en djup ekonomisk kris. Detta har bekräftats av erfarenheterna från genomförandet av den europeiska fonden för strategiska investeringar och finansiella instrument – InvestEU:s föregångare – till följd av den tidigare finanskrisen.
- Under den nuvarande krisen är marknadstilldelningen av finansiella medel inte helt effektiv och flödet av privata investeringar minskas avsevärt av den upplevda risken. En djup osäkerhet äventyrar för närvarande kvaliteten på finansmarknadsinformationen och långivares förmåga att bedöma bärkraften hos företag och investeringsprojekt. Om detta inte lindras kan det skapa en genomträngande riskovillighet mot privata investeringsprojekt och bidra till en kreditåtstramning. InvestEU:s viktigaste funktion är att riskdämpa projekt för att locka privat finansiering, och den funktionen är under sådana förhållanden särskilt värdefull och bör tas tillvara.
- Ett utökat InvestEU-program kan ge avgörande stöd till företag i återhämtningsfasen och samtidigt säkerställa att investerare har en stark inriktning på unionens politiska prioriteringar på medellång och lång sikt, så som den europeiska gröna given och digitaliseringen. Det kommer att öka risktagningsförmågan hos Europeiska investeringsbanksgruppen och nationella utvecklingsbanker när det gäller stöd till den ekonomiska återhämtningen.
- Programmet kommer att stärkas ytterligare genom en facilitet för strategiska investeringar, som ska inriktas på att skapa motståndskraftiga värdekedjor i linje med unionens strategiska agenda och den nya industristrategin som kommissionen lagt fram. Sådana projekt skulle kunna omfatta viktiga projekt av gemensamt europeiskt intresse eller projekt med liknande egenskaper, exempelvis inom läkemedelsindustrin.
- En sådan facilitet är särskilt viktig efter krisen, eftersom en del medlemsstater kanske inte har tillräckliga finansiella medel för att med nationella statliga medel stödja sådana projekt, och många projekt är gränsöverskridande och kräver en europeisk strategi. Den nya faciliteten kommer att bidra till att övervinna dessa svårigheter.

Genomförande

- Huvuddragen i fyra politiska områden i InvestEU har redan avtalats med medlagstiftarna, men den ekonomiska genomslagskraften kommer att förstärkas. Europeiska investeringsbanksgruppens och andra genomförandepartners kapacitet att tillhandahålla finansiering kommer också att utökas i enlighet med detta.
- Den nya faciliteten för strategiska investeringar kommer att bli det femte området inom InvestEU, som en viktig del av återhämtningspaketet. Faciliteten kommer att stödja skapandet och utvecklingen av starka och motståndskraftiga värdekedjor i hela EU. Genom att faciliteten inriktas på EU:s värdekedjor kommer det strategiska oberoendet för unionens ekonomi att stärkas samtidigt som medel tas inifrån EU för att hjälpa strategiskt viktiga företag inom EU att blomstra och växa. Faciliteten kommer att inriktas på företag som är etablerade och verksamma i Europeiska unionen och vars verksamhet är strategiskt viktig och omfattar områden som kritisk infrastruktur och teknik och tillhandahållande av kritisk hälso- och sjukvård. Dessutom kommer den att stödja strategiska värdekedjor inom exempelvis smart hälsa, sakernas internet för industrin, koldioxidsnål industri och cybersäkerhet. Sådan verksamhet kan vara riskablare i företagsklimatet efter covid-19-krisen eftersom projektansvariga är mer utsatta för risk på efterfråge- eller utbudssidan. Långsiktiga investeringar kommer därför att spela en viktig roll när det gäller att stärka företag som genomför projekt av stor strategisk betydelse.

Komplementaritet med EU:s politik och nationell politik

- Faciliteten för strategiska investeringar kommer att komplettera instrumentet för solvensstöd inom ramen för Europeiska fonden för strategiska investeringar. Instrumentet för solvensstöd är ett omedelbart och tillfälligt instrument som är avsett att ge stöd för solvensbehoven hos de företag som drabbats värst av covid-19-krisen, i syfte att som en krishanteringsåtgärd återställa deras kapitalställning.
- Faciliteten för strategiska investeringar kommer att vara mer framåtblickande och bidra till att bygga upp marknaderna efter krisen. Det ska ske genom att stödet inriktas på projekt som är relevanta för att uppnå strategiskt oberoende i värdekedjorna på den inre marknaden genom att stödja expansionen av EU-baserade projekt med gränsöverskridande investeringar.

Ekonomiska aspekter

- Det ytterligare ekonomiska bidraget från NextGenerationEU på 15,3 miljarder euro för de befintliga politikområdena och på 15 miljarder euro för faciliteten för strategiska investeringar innebär ett totalt anslag från InvestEU på 30,3 miljarder euro. Detta kommer att möjliggöra en garantinivå på 72 miljarder euro, vilket möjliggör en totala investeringar på upp till 400 miljarder.

INSTRUMENTET FÖR SOLVENSSTÖD

Mål: Mobilisering av privata investeringar för att ge solvensstöd till bärkraftiga företag som drabbats av krisen

Mekanism: Tillhandahållande av budgetgarantier

Krisbehov och förväntade konsekvenser

- För närvarande får företag avsevärt likviditetsstöd för att klara sig igenom krisperioden, främst via nationella budgetar inom den tillfälliga ramen för statligt stöd till ekonomin inom ramen för covid-19-krisen. Till följd av krisen kommer dock allt fler företag som annars skulle vara bärkraftiga att ställas inför solvensproblem och likviditetsstödet kommer inte att räcka till. Detta beror delvis på att likviditetsstöd brukar vara i form av lån, vilket ytterligare kan försvaga företagens balansräkningar eftersom många företag har upplevt en stadig ökning av skuldsättningen. Det innebär att många företag i EU kom in i krisen med en relativt svag ekonomisk grund och de kommer sannolikt att se en snabb försämring av företagets inkomster och aktieposter allt eftersom recessionen framskrider.
- Inledande uppskattningar tyder på att om det ekonomiska referensscenariot från vårprognosen förverkligas, skulle de totala förlusterna för företag med mer än 20 anställda kunna uppgå till 720 miljarder euro i slutet av året. I ett stressscenario skulle de här förlusterna kunna öka till runt 1,2 biljoner euro. Företag kan delvis kompensera de uppkomna förlusterna genom att förlita sig på likvida tillgångar och rörelsekapital, men i många fall kommer dessa buffertar inte att räcka till. Uppskattningar visar att mellan 35 och 50 % av företagen med mer än 20 anställda skulle kunna få brist på rörelsekapital i slutet av året, beroende på om grundscenariot eller stressscenario förverkligas. Det innebär att upp till 260 000 europeiska företag med cirka 35 miljoner anställda skulle kunna drabbas av finansieringsunderskott vid ett negativt scenario. I allmänhet förlitar sig de flesta europeiska industriekosystem på komplexa försörjningskedjor spridda över medlemsstaterna på den inre marknaden. Om ingenting görs kan dessa kapitalunderskott leda till en längre period med lägre investeringar och högre arbetslöshet. Effekten av kapitalbristen kommer att fördelas ojämnt mellan sektorer, industriekosystem och medlemsstater, vilket kommer att leda till skillnader på den inre marknaden och bestående skador för produktionspotentialen och förmågan att återhämta sig från recessionen.
- Instrumentet för solvensstöd är ett nytt och tillfälligt instrument som skapats som en del i Europeiska fonden för strategiska investeringar för att undvika en massiv kapitalbrist och eventuella inställda betalningar från vanligtvis bärkraftiga företag på grund av covid-19-krisen. Det ska bidra till att mobilisera privata resurser för att stödja bärkraftiga europeiska företag att klara av solvensproblem. Det ska vara tillfälligt och uteslutande inriktat på att hantera konsekvenserna av covid-19.
- I vissa medlemsstater kommer staten att kunna ingripa för att stödja dessa företag. I andra stater kommer möjligheterna till statligt stöd att vara mer begränsade. De ekonomiska effekterna av covid-19-pandemin har också varit olika i medlemsstaterna. Om ingenting görs skulle sådana skillnader kunna leda till en permanent snedvridning av konkurrensvillkoren och en ytterligare ökning av de ekonomiska skillnaderna inom

unionen. Instrumentet för solvensstöd ska motverka sådana snedvridningar och bidra till att den inre marknaden fungerar väl.

Genomförande

- Instrumentet för solvensstöd ska ge Europeiska investeringsbanksgruppen en EU-garanti för att mobilisera privat kapital till stöd för stödberättigade företag som drabbats hårt av covid-19-krisen.
- Även om alla medlemsstater och sektorer kan dra nytta av EU-garantin ska användningen av den styras in på de medlemsstater och sektorer som ekonomiskt har drabbats hårdast av covid-19-krisen och till företag i medlemsstater där tillgången till statligt solvensstöd är mer begränsad.
- Europeiska investeringsbanksgruppen kommer att använda EU-garantin till att minska risken för privata investerare att investera i stödberättigade företag genom att tillhandahålla garantier eller finansiering av investeringsverktyg (privat förvaldade fonder eller företag för särskilda ändamål) som drivs på affärsmässiga villkor, och på så sätt mobilisera privata medel för att stödja sådana företag. Detta kan göra det möjligt för stödberättigade företag att söka nytt kapital från privata investerare, och på så sätt stärka deras kapitalbas och hantera solvensriskerna för dem. Ett sådant förmedlat system säkerställer att endast oberoende förvaltare av investeringsverktyget kan besluta om vilka företag som ska få stöd. Den privata sektorns deltagande som potentiella investerare kommer att ge möjlighet till en mer riktad kapitalförsörjning till företag som verkligen är bärkraftiga.

Komplementaritet med EU:s politik och nationell politik

- Instrumentet för solvensstöd är ett omedelbart och tillfälligt komplement till ett förstärkt stödområde för små och medelstora företag inom InvestEU, ett ökat sammanhållningsanslag som riktar sig till små och medelstora företag och garantifonden för covid-19 som inrättas av Europeiska investeringsbanken, men också till faciliteten för strategiska investeringar inom InvestEU.
- Instrumentet ska komplettera nationell politik som ett begränsat antal medlemsstater håller på att genomföra, för att säkerställa att solvensstöd finns tillgängligt i hela unionen. Villkoren för instrumenten bör vara förenliga med reglerna för statligt stöd för att säkerställa lika villkor och underlätta möjliga kombinationer med stöd som erhålls direkt från medlemsstaterna, samtidigt som vederbörlig hänsyn tas till instrumentets europeiska karaktär och till fondernas kommersiella förvaltning.

Ekonomiska aspekter

En finansieringsram på 31 miljarder euro kommer att öka EU-garantin inom den nuvarande finansieringsramen med 66 miljarder euro. Den här garantin kommer att göra det möjligt att mobilisera investeringar på ungefär 300 miljarder euro, med början redan under 2020.

PROGRAMMET EU FÖR HÄLSA

Mål: Investeringar i hälsosäkerhet och hälsovårdssystemens resiliens

Mekanism: Bidrag och upphandling

Krisbehov och förväntade konsekvenser

- Erfarenheterna från covid-19-krisen och tidigare hälsoprogram kommer att återspeglas i ett ambitiöst fristående program, EU för hälsa. Det kan bidra till att bygga upp och återuppbygga behandlingskapacitet, utrustning och läkemedel för att på så sätt tillhandahålla stöd för kommande hälsoutmaningar. Det nya programmet kommer att bli ett viktigt verktyg när EU ska rustas för framtida hälsohot.
- Programmets syfte ska vara att skapa ett omfattande ramverk för att hantera sådana hälsohot, kopplas samman med alla relevanta hälsorelaterade EU-program och upprätta nya sätt att genomföra åtgärder och säkerställa tillgång till medicinska motåtgärder och resurser i händelse av större hälsohot.
- En första del av programmet kommer att handla om hälsosäkerhet. Det ska sörja för en stark, rättsligt sund och ekonomiskt väl utrustad ram för förebyggande av hälsokriser och för beredskap och insatser inom EU. En sådan ram kommer att stärka den nationella kapaciteten och EU:s kapacitet för beredskapsplanering och göra det möjligt för medlemsstaterna att tillsammans hantera gemensamma hot mot hälsan, särskilt gränsöverskridande hot (inbegripet hot från länder utanför EU), där EU:s insatser kan ge ett konkret mervärde.
- En andra del kommer att stödja en mer långsiktig "One Health"-modell för att förbättra hälsoreultaterna genom effektiva och inkluderande hälso- och sjukvårdssystem i medlemsstaterna, genom bättre förebyggande och övervakning av sjukdomar, hälsofrämjande åtgärder, tillgång till hälsovård, diagnos och behandling och även gränsöverskridande samarbete inom hälsovårdsområdet.
- Det nya programmet kommer också att behandla icke-överförbara sjukdomar. De har visat sig vara en betydande faktor när det gäller dödlighet i covid-19.
- Dessutom skulle ambitiösa specifika initiativ exempelvis kunna riktas in på att utrota specifika sjukdomar, som minskningen av förekomsten av livmoderhalscancer och säsongsinfluensa. Det skulle bidra till att förebygga skador och kostnader som kan undvikas och minska ojämlikhet i hälsa.

Genomförande

- Programmet kommer att bygga på pågående arbete, exempelvis inom Europeiska referensnätverk för sällsynta sjukdomar, och krisförebyggande, krisberedskap och krishantering, för att säkerställa tillräcklig kritisk massa och stordriftsfördelar. Det

kommer att stödja konvergens uppåt, främja förebyggande åtgärder, integrering av vård och lika tillgång till hälso- och sjukvård.

- Programmet kommer att säkra hållbara investeringar i nödvändig struktur och verktyg för operativt stöd i EU för att hantera hälsokriser, förebyggande, beredskap och insatser, och stödja en verklig sektorsövergripande samordning på EU-nivå. Arbetet kommer att genomföras i nära samarbete med ECDC, EMA, Efsa och Echa, expertgrupper och EU:s referenslaboratorier samt med internationella organ som Världshälsoorganisationen.
- Utifrån vetenskapliga utlåtanden kommer EU för hälsa att säkerställa strategisk upphandling av produkter som biocider (desinfektionsmedel), reagenser för testning, skyddsutrustning, basläkemedel, medicinsk utrustning (t.ex. andningshjälp, datortomografier), diagnosreagens och andra relevanta produkter (så som injektionsmaterial och sterila bandage). Syftet är att i god tid tillhandahålla lämpliga motåtgärder för de viktigaste överförbara sjukdomarna, tillgängliga vid behov för medlemsstaterna. Programmet kommer också att skapa incitament för utveckling, produktion och distribution av vacciner inom unionen och för att ge ny stimulans åt EU:s produktion av läkemedel och aktiva farmaceutiska substanser/prekursorer.
- Det nya programmet kommer att stödja rescEU:s insatser för att stärka den europeiska sjukvårdsstyrkan genom att subventionera permanenta expertgrupper. Utifrån erfarenheter från veterinärområdet kommer programmet att subventionera hälso- och logistikexperter och, i förekommande fall, medicinsk personal som kan träda in när som helst och skickas inom EU för att ge råd och sakkunskap. Teamen kommer att stödjas med utrustning (till exempel mobila laboratorier).
- Programmet kommer också att stödja samordning mellan hälsovårdsinfrastrukturer och medicinsk och veterinärrelaterad laboratoriekapacitet i hela unionen, inbegripet förberedelser för inrättandet av en europeisk infrastruktur för informationsutbyte om intensivvårdsmöjligheter. Programmet kommer att inrätta ett enkelt system som stöd för gränsöverskridande gemensam upphandling av produkter, verktyg och tjänster som visar tydligt EU-mervärde för samarbete mellan hälso- och sjukvårdssystem.
- Programmet EU för hälsa kommer att bidra till att öronmärka finansiering för viktiga insatser inom e-hälsa förutom finansieringen inom programmet för ett digitalt Europa, bland annat genom att stödja användningen av data inom hälsovård, forskning och beslutsfattande (inom europeiska hälsodataområdet) via molntjänster eller annan infrastruktur och dataintensiv teknik som verktyg för artificiell intelligens. Programmet ska stödja ökad användning av telehälsa, däribland användning och förstärkning av Europeiska referensnätverks telemedicinmodell. Det ska bidra till att utveckla europeiska riktmärken och gränsöverskridande lösningar.
- Programmet kommer att bidra till att förebygga sjukdomar, bland annat genom att stödja medlemsstaterna i deras politik och på grundval av deras starka tekniska vägledning och politiska val när det gäller att förebygga sjukdomar och främja en hälsosam livsstil. Det ska bidra till att samla in och på lämpligt sätt dela tillgängliga datakällor och intelligens mellan tjänster, EU-organ, nationella och internationella hälso- och sjukvårdsorgan och främja evidensbaserad bästa praxis när det gäller att förebygga och hantera sjukdomar.
- Förebyggande åtgärder ska grundas på en verklig "One health"-modell mot sjukdom och kommer att omfatta uppbyggnad av kunskap om och förståelse av utvecklingen av zoonoser och potentiella zoonoser.
- Programmet kommer att stödja åtgärder för att förbättra förebyggande och bekämpning av infektioner, för att snabbt och korrekt testa och diagnostisera infektioner, behandla

patienter med lämpliga antimikrobiella läkemedel och minska olämplig och farlig användning av antimikrobiella läkemedel på alla områden. Med en internationell komponent ska man säkerställa att EU:s hälsopolitik är kopplad till den internationella utvecklingen och att den på ett värdefullt sätt kompletterar åtgärder i regionala och globala frågor.

Komplementaritet med EU:s politik och nationell politik

- Den viktigaste principen kommer att vara att det nya programmet ska fungera som katalysator för nya metoder utifrån bästa praxis eller innovativa lösningar, eller resultat av forskningsprojekt genom att hjälpa till att prova ut dem och testa dem på den mottagliga populationen innan det börjar användas i full skala. Det nya programmet ska också att samverka med instrumentet för faciliteten för återhämtning och resiliens. Medan faciliteten ska tillhandahålla incitament för nya reformer, ska det nya programmet EU för hälsa stödja samordningen av genomförandet mellan medlemsstaterna.
- Syftet med det nya programmet är att uppnå resultat som är direkt inriktade på hälsa. Det kommer att skapa synergier och bidra till att integrera hälsofrågor i andra EU-program som Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Horisont Europa, programmet för ett digitalt Europa, programmet för den inre marknaden och den gemensamma jordbrukspolitiken. Det nya programmet ska särskilt arbeta med och komplettera rescEU, som är inriktat på kapacitet för direkt krishantering, beredskapslager, utplacering och utsändande av utrustning och personal i krissituationer, genom att tillhandahålla de nödvändiga hälsorelaterade bidragen.
- Det nya programmet ska arbeta med medlemsstaterna, med beaktande av den uppdelning av behörighet som anges i artikel 168 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, och utnyttja de befintliga samarbetsmekanismerna, med fokus på strategiska och gränsöverskridande aspekter.
- Komplementariteten med resultaten från byråer som arbetar med hälsa kommer att gynnas av investeringar från detta program, särskilt i syfte att överföra bästa praxis, protokoll för övervakning eller program för kapacitetsuppbyggnad.
- Det nya programmet kommer också att stödja unionens och medlemsstaternas gemensamma insatser för att säkerställa tillgången på resurser (läkemedel, vacciner, personal, utrustning), i nära samarbete med det framtida rescEU-programmet.

Ekonomiska aspekter

- Den ytterligare finansieringsram som mobiliserats av NextGenerationEU kommer att vara 7,7 miljarder euro.

Mål: Förstärka insatskapaciteten hos unionens civilskyddsmekanism

Mekanism: Bidrag och upphandling

Krisbehov och förväntade konsekvenser

- Med utökad kapacitet för unionens civilskyddsmekanism/rescEU skulle EU och medlemsstaterna kunna bli bättre förberedda och kunna reagera snabbt och flexibelt i krissituationer, särskilt i sådana kriser som har stor påverkan genom potentiella störningarna av ekonomier och samhällen, något som märktes tydligt under covid-19-pandemin. Även om storskaliga krissituationer och katastrofer är jämförelsevis sällsynta kan de orsaka allvarliga och långvariga skador på ekonomier och samhällen, och kräver därför en mycket högre grad av planering och beredskap.
- Utifrån erfarenheter från krisen bör den utökade rescEU-kapaciteten ge EU möjlighet att utveckla och förvärva lagerkapacitet tillsammans med relevant överföringskapacitet (såsom lageranläggningar, transportmedel och övergripande logistikstöd).
- För att kunna ge ändamålsenliga EU-omfattande reaktioner på storskaliga krissituationer kräver rescEU maximal flexibilitet och verklig förmåga att agera på EU-nivå, inbegripet budgetmässig och operativ flexibilitet och effektivisering, i situationer där överansträngda medlemsstater inte kan göra det.
- Det uppgraderade programmet kommer också att ge unionen kapacitet och en avancerad logistisk infrastruktur för att hantera olika typer av nödsituationer, däribland dem med medicinska nödkomponenter. Detta skulle leda till mekanismer med hjälp av vilka EU skulle kunna
 - förvärva, hyra, leasa och lagra fastställd rescEU-kapacitet,
 - ta in produkter och personal från länder utanför EU och placera ut dem inom EU,
 - snabbt transportera produkter och personal från olika platser inom EU till andra platser där de behövs; expertis på alla slags katastrofer som kan placeras ut internationellt, däribland mobila medicinska experter – specialistläkare, sjuksköterskor, epidemiologer, intensivläkare och integrerade och välutrustade akutsjukvårdsgrupper,
 - snabb transport av katastrofoffer/patienter till platser där de kan få effektivast vård när den lokala och nationella kapaciteten inte räcker till; sådan infrastruktur ska omfatta ett system för tillgängliga vårdanläggningar i alla medlemsstater.
- Mekanismen ska omfatta ett förstärkt, integrerat system för direktsänd kommunikation som är tillgängligt för alla medlemsstater, så att relevanta tillgångar när som helst kan aktiveras med kort varsel.
- Den internationella beredskaps- och insatskomponenten kommer också att stärkas så att den kapaciteten också kan användas utanför EU.

Genomförande

- EU kommer att kunna upphandla direkt, finansiera och införa lämplig strategisk rescEU-kapacitet, logistik för lagring och transport liksom en sammankopplad infrastruktur för hantering av krisinformation som kan användas för alla slags nödsituationer och placeras ut under överinseende av rescEU. Denna strategiska kapacitet kommer att komplettera medlemsstaternas kapacitet. Den ska vara utplacerad på flera medlemsstaters territorium så att det garanterar den mest ändamålsenliga geografiska täckningen i en krissituation. EU:s budget ska stå för kostnader för in- och utlagring liksom för lagringskostnader och finansiella kostnader.
- Kommissionen bör kunna förvärva, hyra eller leasa transport och logistikkapacitet (luftbroar/transportkapacitet). På så sätt skulle EU kunna reagera på alla typer av nödsituationer inom unionen och i tredje länder (däribland medicinska: transport av katastrofoffer, patienter, läkare, europeiska sjukvårdsgrupperna, hemtransporter och alla typer av godstransport i samband med krisinsatser). Magasinering och transportkapacitet bör vara strategiskt sammankopplade så att leveranshastigheten ökar och en väl fungerande försörjningskedja säkerställs.
- Administrativa förfaranden kommer att begränsas till ett minimum för att minska bördan och förseningarna vid utplaceringen, vilket är mycket viktigt i krissituationer.
- rescEU kommer att omfattas av bestämmelser som ska ge budgetflexibilitet, bland annat flerårig programplanering för förebyggande och beredskap och säkerställande av omedelbar tillgång till och flexibilitet i fråga om medel för insatser. Covid-19-krisen har tydligt visat att nödsituationer till sin natur är oförutsägbara och ojämnt fördelade över en programperiod, men när en krissituation uppstår är det av yttersta vikt att reagera snabbt.

Komplementaritet med EU:s politik och nationell politik

- Den utökade civilskyddsmekanismen/rescEU kommer att vara kärnan i en mer integrerad strategi för krishantering. Med det förstärkta centrumet för samordning av katastrofberedskap kommer rescEU att vara en operativ enda kontaktpunkt för EU:s strategiska kapacitet och ska göra snabba och ändamålsenliga insatser vid alla slags storskaliga kriser.
- Den ska betjäna alla medlemsstater inom olika sektorer, med olika typer av strategisk rescEU-kapacitet, beroende på krissituationen. Dess egen logistikkapacitet bör räcka till för transport av varor, vårdpersonal och patienter i den utsträckning som ett överansträngt land kan behöva, och för att i tid ge ett konkret EU-mervärde.
- Komplementaritet mellan EU:s civilskyddsmekanism rescEU, särskilt dess beredskapslager, och andra EU-finansierade beredskapsåtgärder ska säkerställas. Den kommer att baseras på särskilda kriterier, exempelvis vilka kategorier som omfattas (specialistprodukter, allmänna behov, utrustning för utryckningspersonal, osv.).

Ekonomiska aspekter

- Den ytterligare finansieringsram som mobiliserats av NextGenerationEU kommer att vara 2 miljarder euro.